

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

A1

Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε για την πατρίδα. Θυμηθείτε ότι κάποτε η πολιτεία βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!

Στον λατινικό πόλεμο, ο Τίτος Μάνλιος, ύπατος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη.

Τότε ρώτησε την κόρη του, αν μετά από κάποια χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «εγώ, πατέρα, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας προέβαλε σ' αυτήν το εξής ψεύτικο επιχείρημα: «Δεν αμφιβάλω ότι δεν θέλεις να είσαι φαλακρή. Γιατί, λοιπόν, δεν φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

B1.

proxime
opes
magis nimia
nullius
ipsi
extero
discrimina
nobilis genera
exercitibus
omni
illud
patrum
istarum
sibi

B2.

habento
cautum/ cautu
tutantem/ tutaturum/ tutatum
nolles
deposuerit
nasci
abibunt
edic
abstineant
mavultis
obiceris (-re)
fiant

Γ1α.

oribus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο *confidere*

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο ρήμα *est*

neminem: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *consulturum esse* (ετεροπροσωπία)

patriae: δοτική προσωπική χαριστική στο απαρέμφατο *consulturum esse*

fuisse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα *mementote*

bello: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα *praefuit*

genere: αφαιρετική της καταγωγής στη μετοχή *natus*

aliquot: επιθετικός προσδιορισμός στο *annos*

cana: κατηγορούμενο στο ενν. *filia* ή *illa* από το απαρέμφατο *esse* (το 1^ο στο κείμενο)

cana: κατηγορούμενο στο *ego* από το απαρέμφατο *esse* (το 2^ο στο κείμενο)*

illi: αντικείμενο έμμεσο στο *obiecit*

te: αντικείμενο στο *faciant*

***Σημείωση:** μετά από διευκρίνιση του Υπουργείου Παιδείας έπρεπε να χαρακτηριστεί συντακτικά ο δεύτερος τύπος *cana* που αναφέρεται στο κείμενο.

Γ1.β

Nolite cavere periculum

Ne caveritis periculum

Γ2.α

quin calva esse nolis: δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του *quin*, ως αντικείμενο στο *non dubito*. εισάγεται με το σύνδεσμο *quin*, γιατί η προηγούμενη πρόταση είναι αποφαστική, εκφέρεται με υποτακτική επειδή το περιεχόμενο της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας· συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*nolis*) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*dubito*) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων· η πρόθεση είναι δηλαδή ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Γ2.β

Tum filia interrogata est a patre

Γ2.γ

Sallustius scripsit bello Latino T. Manlium consulem nobili genere natum exercitui Romanorum praefuisse.

Επιμέλεια: Βασιλειάδου Μ. - Εσκιτζή Ρ. - Ευθυμιάδου Ν. - Μπάσιου Α. - Παρασχάκη Ε. - Σεβρής Κ. - Χατζηνικολάου Ν.